

Reactie op de Schaduwrapportage voor CEDAW
van Wouw-Amsterdam, 23 mei 2024

Betreft: het toevoegen van een hoofdstuk over oudere vrouwen.

Beste vrouwen,

We hebben jullie concept van de Schaduwrapportage met aandacht gelezen. Wat we opmerken is dat in de inleiding gesproken wordt over 'oudere vrouwen' als kwetsbare groep, maar dat daar verder geen invulling aan wordt gegeven. Belangrijke aandachtspunten zijn hun inkomen, gezondheid, afhankelijkheid van zorg en ouderenmishandeling. Omdat het gaat over een omvangrijke groep vinden wij het van belang dat hier een apart aandacht aan wordt besteed.

We begrijpen best dat er onvoldoende ruimte is om al deze punten in de schaduwrapportage op te nemen, maar voor grote groepen oudere vrouwen zijn aanpassingen in het beleid en maatregelen van groot belang, nu en in de toekomst, en het wordt volgens ons hoog tijd dat dit in het beleid wordt opgenomen. We hopen dan ook dat er nog ruimte kan worden gevonden om deze belangrijke punten naar voren te brengen.

Met vriendelijke groet,
Marjan Nieuwenhuis en Bernardine Ensink,
Wouw-Amsterdam

Inkomen

Gepensioneerde vrouwen hebben 40 procent minder pensioen opgebouwd dan mannen. *Wat denkt de regering hieraan te doen?*

Omdat de meeste vrouwen veel zorgtaken hebben verricht (opvoeding, huishouden, mantelzorg) waar mannen profijt hebben gehad, zou dit bij het pensioen uitbetaald moeten worden.

Gezondheid

Vrouwen worden weliswaar ouder maar hebben veel meer langdurige en ernstige gezondheidsproblemen dan mannen die ook nog eens op vroegere leeftijd beginnen. Voor onderzoek naar ziektes en medicijnen zijn mannen het uitgangspunt, waardoor bij vrouwen minder snel ziektes worden gediagnosticeerd en medicijnen minder op vrouwen zijn afgesteld. *Hoe denkt u deze jarenlange achterstand op te lossen?*

Afhankelijkheid van zorg, een steeds urgenter probleem

Door een toenemend gebrek aan verzorgend personeel valt het te verwachten dat er gerichte keuzes moeten worden gemaakt om de kwaliteit van leven te garanderen.

Ook voor alleenstaande vrouwen, vrouwen zonder kinderen, vrouwen met een psychische problematiek e.d. *Hoe gaat u dat doen?*

Geweld tegen oudere vrouwen

Oudere vrouwen, die afhankelijk worden zijn kwetsbaar voor financieel misbruik, 'ongewild geweld van overbelaste mantelzorgers' en doelbewuste misbruik door mantelzorgers en hulpverleners.

- *Wat denkt de regering te doen aan de bescherming van de 'kwetsbare groep oudere vrouwen'?*
  - *Hoe denkt u de kwaliteit van leven van deze groep te garanderen?*
  - *Hoe denkt u deze groep te beschermen tegen financieel, psychisch en fysiek misbruik?*
-

Geweld tegen oudere vrouwen, Engelse versie

In The Dutch shadow report for CEDAW 'Mind the gap: addressing policy gaps in women's right (June 2024) there is a lack of specific attention for 'old women' especially with respect of 'abuse of this vulnerable group'. In general the quality of life of old people, in majority women, is threatened by the fact that in the future there will be a growing group of old women and a reduced group of caretakers.

Because of the expected lack of enough caretakers sharp choices has to be made in order to protect the quality of life of the most vulnerable group of old women (such as women without partner and/or children, women who have physical or psychological problems).

We stress the importance of 'autonomy of old women' in decision making e.g., but emphasis that special protection measures are needed for old women who become dependent on the care of other people.

They are vulnerable for neglect of their needs, psychological abuse of overstressed caretakers, physical and sexual abuse and financial exploitation. Especially women are vulnerable for financial exploitation. These types of abuses are already frequently reported (1 in 20 elderly people report a form of abuse).

- *How will the government prevent in the near future the existence of a growing group of vulnerable old women whose needs are not regarded?*
- *How will the government protect this group against neglect, financial exploitation, psychological, physical and sexual abuse and aggression?*

Noten:

- Zie Landelijk Platform Bestrijding Ouderenmishandeling;
- Hetty Termeer 'Ouder mishandeling komt in de beste families voor', 2019, Boeken Gilde;
- Informatie box 'Financieel veilig ouder worden', Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2018.